БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БӨА-2026/008/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2026 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл
Утас: 70422954 Цахим хаяг: aigulj@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Х.Женисбек
Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn
Аудитор: Б.Үүрийнтуяа
Утас: 90832211 Цахим хаяг: uuriintuya.b@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт ....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл ....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга..
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа ....
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин..
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ....
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт ....
4. Аудитын тайлан ....
4.1 Ерөнхий зүйл ....
4.2 Материаллаг байдал ....
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт..
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ....
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ....
5. Аудитын илрүүлэлт ....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл ....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт
ҮАГ	Үндэсний аудитын газар
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

2026.02.28 № 266

танай ____________-ны № ____________-т

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Ө.ТИЯНАХ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь 2025 онд 7,268.3 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр ажиллаж, гүйцэтгэлээр 6,474.4 сая төгрөг зарцуулж, 89.1 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудал

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

832605000362

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Х.ЖЕНИСБЕК

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**57,317,374.00**	**119,518,845.45**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	572,757.00	572,757.00
311	**Кассанд байгаа бэлэн мөнгө**	-	-
31110	Төгрөг		
31140	Касс арилжааны банк		
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**572,757.00**	**572,757.00**
3121	**Төгрөг**	572,757.00	572,757.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	572,757.00	572,757.00
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	-	-
33	**АВЛАГА**	**7,928,200.00**	**-**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага		
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		
335	**Бусад авлага**	7,928,200.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	7,928,200.00	-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага		
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**48,816,417.00**	**118,946,088.45**
354	**Хангамжийн материал**	48,816,417.00	118,946,088.45
35410	Бичиг хэргийн материал	8,381,000.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	40,435,417.00	118,946,088.45
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**12,702,845,572.06**	**12,191,415,731.59**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	12,702,845,572.06	12,191,415,731.59
392	**Биет хөрөнгө**	12,487,010,694.41	11,981,713,628.94
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	11,294,317,741.00	11,294,317,741.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(357,089,316.03)	(859,340,131.79)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	597,291,870.00	562,291,870.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(296,738,103.17)	(335,989,676.30)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,094,318,347.34	1,513,606,786.34
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(358,030,495.92)	(611,610,824.56)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	499,866,711.00	467,374,554.20
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(192,574,149.25)	(255,426,678.74)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	210,755,589.52	246,601,590.32
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,107,500.08)	(40,111,601.53)
393	**Биет бус хөрөнгө**	**215,834,877.65**	**209,702,102.65**
39301	Програм хангамж	35,079,400.00	54,579,400.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,786,587.35)	(32,089,087.35)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	210,542,065.00	187,211,790.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл		
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**12,760,162,946.06**	**12,310,934,577.04**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**215,166,776.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	215,166,776.00

413	**Өглөг**	-	215,166,776.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	7,751,658.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	31,259,510.00
4136	**Бусад өглөг**	-	176,155,608.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	160,854,608.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	15,301,000.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**12,760,162,946.06**	**12,095,767,801.04**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	12,760,162,946.06	12,095,767,801.04
51101	Өмч: - төрийн	12,760,162,946.06	12,095,767,801.04
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	10,495,534,611.93	9,831,139,466.91
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	10,495,534,611.93	10,495,534,611.93
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(664,395,145.02)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,281,773,186.83	1,281,773,186.83
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**12,760,162,946.06**	**12,310,934,577.04**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**15,427,822,333.73**	**7,473,062,365.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**975,657,196.73**	**7,473,062,365.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	975,657,196.73	445,201,530.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	975,657,196.73	424,502,900.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	-	20,698,630.00
122	**Тусламжийн орлого**	-	7,027,860,835.00
1221	Хандив тусламж /дотоод/	-	**6,493,987,287.00**
12211	Харьяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого	-	6,493,987,287.00
1221110	Урсгал санхүүжилтийн орлого	-	6,493,987,287.00
122130	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	**533,873,548.00**
122131	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	20,000,000.00
122134	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	509,501,756.00
122135	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	4,371,792.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**14,452,165,137.00**	**-**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	8,080,749,337.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,891,117,800.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	185,672,137.00	-

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,959,400.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**6,371,415,800.00**	-
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	6,371,415,800.00	
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**14,509,554,328.28**	**8,085,301,670.27**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**14,509,554,328.28**	**8,085,301,670.27**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	14,125,778,008.21	7,919,540,942.60
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	3,516,256,369.00	3,569,374,654.93
210101	Үндсэн цалин	2,223,595,354.00	2,478,994,122.74
210102	Нэмэгдэл	951,028,714.00	651,647,088.26
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	158,115,935.00	242,876,787.00
210104	Урамшуулал	183,516,366.00	195,856,656.93
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	417,889,700.00	493,280,558.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	284,165,000.00	337,911,358.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	33,431,200.00	38,842,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	16,715,600.00	19,421,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	16,715,600.00	19,421,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	66,862,300.00	77,684,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**265,730,826.78**	**289,278,376.40**
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,424,500.00	16,200,130.10
210302	Түлш, халаалт	218,551,430.78	218,078,247.00
210303	Цэвэр, бохир ус	36,754,896.00	39,999,999.30
210304	Байрны түрээс	-	15,000,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	198,481,807.41	221,562,778.00
210401	Бичиг хэрэг	35,184,520.00	53,508,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	134,371,800.00	133,656,560.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	20,224,687.41	24,916,218.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,700,800.00	9,481,700.00
2105	**Нормативт зардал**	**10,978,700.00**	**6,749,200.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,978,700.00	6,749,200.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	89,830,639.99	64,635,349.96
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	696,499.99	759,999.96
210604	Урсгал засвар	89,134,140.00	63,875,350.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**117,111,120.00**	**125,185,060.00**
210702	Дотоод албан томилолт	116,921,120.00	124,055,360.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	190,000.00	1,129,700.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4,091,100.00	4,983,805.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	80,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	120,100.00	427,605.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	156,000.00	154,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,707,000.00	4,322,200.00

210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	108,000.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**9,505,407,745.03**	**3,144,491,160.31**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,395,720,628.75	2,237,803,259.59
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,716,715.00	979,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	102,970,401.28	905,708,900.72
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**383,776,320.07**	**165,760,727.67**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	-	25,349,727.67
21311	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	25,349,727.67
213112	Төсвийн байгууллагаас харьяа төрийн санруу төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	25,349,727.67
2131121	Санхүүжилтийн үлдэгдлээс төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал	-	19,621,103.67
2131123	Нэмэлт санхүүжилтийн дансны төсвийн орлогод тооцох төвлөрүүлгийн зардал	-	5,728,624.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**351,120,877.00**	**140,411,000.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	46,589,600.00	31,325,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	86,302,916.00	88,338,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	206,918,361.00	17,652,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,310,000.00	3,096,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	32,655,443.07	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,321,563.07	
213404	Хөрөнгийн		
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**-**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	-
221001	Их засвар	-	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**918,268,005.45**	**(612,239,305.27)**
145	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**	-	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	-	-
145003	Хөрөнгө оруулалтын олз	-	-
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	23,330,400.00	52,155,839.75
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө	23,330,400.00	52,155,839.75
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Бараа материал	-	-
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(23,330,400.00)	(52,155,839.75)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**894,937,605.45**	**(664,395,145.02)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**14,452,165,137.00**	**7,027,860,835.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**-**	**7,027,860,835.00**
122	**Тусламжийн орлого**	-	7,027,860,835.00
1221	Хандив тусламж /дотоод/	-	7,027,860,835.00
12211	Харьяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого	-	6,493,987,287.00
1221110	Урсгал санхүүжилтийн орлого		6,493,987,287.00
12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	**533,873,548.00**
122131	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		20,000,000.00
122134	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		509,501,756.00
122135	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		4,371,792.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**14,452,165,137.00**	**-**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	8,080,749,337.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,891,117,800.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	185,672,137.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,959,400.00	
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**6,371,415,800.00**	**-**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	6,371,415,800.00	
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**14,417,897,287.00**	**7,005,928,835.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**14,417,897,287.00**	**7,005,928,835.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**14,034,120,966.93**	**6,840,168,107.33**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	3,496,637,561.00	3,569,374,654.93
210101	Үндсэн цалин	2,007,373,261.00	1,852,628,786.74
210102	Нэмэгдэл	1,011,780,300.00	1,141,710,094.26
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	258,851,400.00	375,785,344.00
210104	Урамшуулал	218,632,600.00	199,250,429.93
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	417,889,700.00	485,528,900.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	284,165,000.00	330,159,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	33,431,200.00	38,842,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	16,715,600.00	19,421,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	16,715,600.00	19,421,000.00

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	66,862,300.00	77,684,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	265,730,826.78	289,278,376.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,424,500.00	16,200,130.10
210302	Түлш, халаалт	218,551,430.78	218,078,247.00
210303	Цэвэр, бохир ус	36,754,896.00	39,999,999.30
210304	Байрны түрээс	-	15,000,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	212,547,907.41	170,993,918.00
210401	Бичиг хэрэг	42,430,000.00	17,215,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	142,300,000.00	112,475,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	20,657,607.41	24,621,218.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,160,300.00	16,682,200.00
2105	**Нормативт зардал**	11,067,650.00	4,959,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	11,067,650.00	4,959,400.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	105,576,750.00	63,560,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6,660,050.00	2,621,400.00
210604	Урсгал засвар	98,916,700.00	60,939,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	120,269,520.00	112,522,510.00
210702	Дотоод албан томилолт	116,921,120.00	105,364,560.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	3,348,400.00	7,157,950.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	11,928,090.00	9,164,405.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	80,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,277,200.00	435,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	637,750.00	482,805.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	156,000.00	154,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,697,000.00	7,716,700.00
210807	Газрын төлбөр	1,892,140.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	268,000.00	295,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	9,392,472,961.74	2,134,785,143.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,378,942,646.74	2,133,568,643.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,530,315.00	1,216,500.00
211100	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр \ОН-УТ\		
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**383,776,320.07**	**165,760,727.67**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	-	25,349,727.67
21311	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		25,349,727.67
213112	Төсвийн байгууллагаас харъяа төрийн санруу төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал		**25,349,727.67**
2131121	Санхүүжилтийг үлдэгдлээс төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал\\		19,621,103.67
2131123	Нэмэлт санхүүжилтийн дансны төсвийн орлогод тооцох төвлөрүүлгийн зардал		5,728,624.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**351,120,877.00**	**140,411,000.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	46,589,600.00	31,325,000.00

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	86,302,916.00	88,338,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	206,918,361.00	17,652,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,310,000.00	3,096,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**32,655,443.07**	**-**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,321,563.07	
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,333,880.00	
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**34,267,850.00**	**21,932,000.00**
4	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)**	**-**	**-**
140001	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		
140002	Улсын төсвөөс олгосон зээл		
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**40,095,750.00**	**21,932,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**40,095,750.00**	**21,932,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	40,095,750.00	21,932,000.00
220001	Барилга байгууламж		
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	40,095,750.00	21,932,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(40,095,750.00)**	**(21,932,000.00)**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**-**	**-**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	(5,827,900.00)	-
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	6,400,657.00	572,757.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	572,757.00	572,757.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	982,855,147.30	1,281,773,186.83	10,495,534,611.93	12,760,162,946.06
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**982,855,147.30**	**1,281,773,186.83**	**10,495,534,611.93**	12,760,162,946.06
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				-
C05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				-
C09	Тайлант үеийн үр дүн				-
C10	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**982,855,147.30**	**1,281,773,186.83**	**10,495,534,611.93**	**12,760,162,946.06**
D01	**2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**982,855,147.30**	**1,281,773,186.83**	**10,495,534,611.93**	**12,760,162,946.06**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**982,855,147.30**	**1,281,773,186.83**	**10,495,534,611.93**	**12,760,162,946.06**
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				-
D09	Тайлант үеийн үр дүн			(664,395,145.02)	(664,395,145.02)
D10	**2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**982,855,147.30**	**1,281,773,186.83**	**9,831,139,466.91**	**12,095,767,801.04**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**7,268,276,300.00**	**6,474,366,183.33**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**7,268,276,300.00**	**6,474,366,183.33**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**7,092,286,300.00**	**6,333,955,183.33**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	3,568,275,800.00	3,538,886,048.93
210101	Үндсэн цалин	1,889,966,400.00	1,832,385,180.74
210102	Нэмэгдэл	1,107,392,000.00	1,137,585,094.26
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	353,530,100.00	369,665,344.00
210104	Урамшуулал	217,387,300.00	199,250,429.93
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**454,530,100.00**	**485,528,900.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	319,080,300.00	330,159,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	33,862,300.00	38,842,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	17,181,400.00	19,421,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	17,181,400.00	19,421,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	67,224,700.00	77,684,700.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**296,227,400.00**	**289,278,376.40**
210301	Гэрэл, цахилгаан	23,137,000.00	16,200,130.10
210302	Түлш, халаалт	218,090,400.00	218,078,247.00
210303	Цэвэр, бохир ус	40,000,000.00	39,999,999.30
210304	Байрны түрээс	15,000,000.00	15,000,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**195,788,000.00**	**156,862,100.00**
210401	Бичиг хэрэг	38,938,000.00	17,215,500.00

210402	Тээвэр, шатахуун	123,300,000.00	112,475,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	25,000,000.00	22,899,200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,550,000.00	4,272,400.00
2105	**Нормативт зардал**	**14,652,000.00**	**4,959,400.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	14,652,000.00	4,959,400.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**128,887,500.00**	**70,157,800.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	31,787,500.00	9,218,400.00
210604	Урсгал засвар	97,100,000.00	60,939,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**160,000,000.00**	**110,765,810.00**
210702	Дотоод албан томилолт	130,000,000.00	103,607,860.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	30,000,000.00	7,157,950.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**30,220,500.00**	**9,164,405.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,000,000.00	80,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	850,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,300,000.00	435,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,200,000.00	482,805.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	420,000.00	154,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	15,600,000.00	7,716,700.00
210807	Газрын төлбөр	1,600,000.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,250,500.00	295,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**2,243,705,000.00**	**1,668,352,343.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,233,800,000.00	1,667,135,843.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,905,000.00	1,216,500.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	175,990,000.00	140,411,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	175,990,000.00	140,411,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	60,000,000.00	31,325,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	88,338,000.00	88,338,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	17,652,000.00	17,652,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,000,000.00	3,096,000.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**-**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**-**	**-**
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		
13	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**7,268,276,300.00**	**6,474,366,183.33**
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**7,268,276,300.00**	**6,474,366,183.33**
132001	Орон нутгийн төсвөөс	7,268,276,300.00	6,474,366,183.33
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих		
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**572,757.00**

5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**572,757.00**
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**		
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1**	**1**
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага		
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	**92**	**101**
620001	Удирдах ажилтан	10	10
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	54	45
620003	Үйлчлэх ажилтан	28	46
620004	Гэрээт ажилтан		
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**92**	**101**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	45	45
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	4	4
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	40	49
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	3	3
66	**Нийт тэтгэвэрт гарагч**	**2**	**2**
660001	Төрийн албаны тухай хуулиар тэтгэвэрт гарагч	2	2

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**8,080,749,337.00**	**533,873,548.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**8,050,415,457.00**	**528,144,924.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	8,050,415,457.00	528,144,924.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	54,752,529.00	30,488,606.00
210101	Үндсэн цалин	54,279,429.00	20,243,606.00
210102	Нэмэгдэл		4,125,000.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	473,100.00	6,120,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	-	**14,131,818.00**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		1,722,018.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		12,409,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	-	**1,756,700.00**
210702	Дотоод албан томилолт		1,756,700.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**7,995,662,928.00**	**481,767,800.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,995,662,928.00	481,767,800.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	-	-
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**30,333,880.00**	**5,728,624.00**
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,333,880.00	5,728,624.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**-**
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	-
220001	Барилга байгууламж		

II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**8,080,749,337.00**	**533,873,548.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**8,080,749,337.00**	**533,873,548.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		20,000,000.00
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,891,117,800.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	185,672,137.00	509,501,756.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,959,400.00	4,371,792.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 197.4 сая төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 197.4 сая төгрөгийн алдааг залрууллаа. *Залруулсан алдаа:*

- Мөнгөний гүйлгээний тайлан болон санхүүгийн үр дүнгийн тайланд нэмэлт санхүүжилтийг 59.3 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.
- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан, бараа материалын тайланд 37.9 сая төгрөгийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материалыг зөрүүтэй, ҮДТ-ийн цалингийн зардлыг 10.2 сая төгрөгөөр илүү, тэтгэмж урамшууллын зардлыг 89.9 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.

Энэ нь Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам", УСНББОУС 1 стандарт, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар 63.8 сая төгрөгийн зөрчил илэрч 0.7 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 63.1 сая төгрөгийн албан шаардлага өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар 0.7 сая төгрөгийн акт тогтоосон.Үүнд:

1. Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын даргын 2025 оны 01 дүгээр сарын 16-ний өдрийн Б/03 дугаар тушаалаар хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажиллаж байгаа төрийн захиргааны албан хаагчдад 5 жил тутам нэг удаа олгох мөнгөн урамшууллын тооцоогоор 1 албан хаагчид 8,514.0 мянган төгрөгийн мөнгөн урамшуулал олгохдоо 851.4 мянган төгрөгийн хувь хүний орлогын албан татвар суутгаагүй олгосон байна.

Энэ нь Татварын ерөнхий хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “*Татварын хууль тогтоомжид хэрэглэсэн дараах нэр томьёог доор дурдсан утгаар ойлгоно*”, 6.1.19-д “суутган төлөгч" гэж

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

тухайн төрлийн татварын хуулийн дагуу татвар төлөгчийн төлөх татварыг суутгаж, төсөвт шилжүүлэх, тайлагнах үүрэг бүхий этгээдийг”, 28 дугаар зүйлийн 28.7-д “*Суутган төлөгч нь татварын хууль тогтоомжийн дагуу тухайн төрлийн татвар төлөх үүрэг бүхий этгээдээс албан татварыг ногдуулан суутгана*.”,

Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3-д “*Албан татвар төлөгчийн дараах орлогод албан татвар ногдоно*”, 6.3.1-д “*цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого*”, 21-р зүйлийн 21.1-д *“Энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасны дагуу тухайн жилийн орлогыг тодорхойлоход 0-120 000 000 хүртэлх төгрөгийн албан татвар ногдуулах орлого олсон тохиолдолд 10 хувиар,..... тооцон албан татвар ногдуулна”, 25 дугаар зүйлийн* 25.1-д “*Энэ хуулийн 4.1.11-д заасан суутган төлөгч албан татвар ногдуулахад доор дурдсан журмыг баримтална*”, 25.1.1-д “*энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасан орлогын дүнд энэ хуулийн 21.1-д заасан хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх*” *гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.*

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөр барагдуулах акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар 63.1 сая төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүллээ. Үүнд:

1. Тайлант оны цалингийн зардлаас 1 албан хаагчид гэнэт халагдсаны тэтгэмжид 3.1 сая төгрөгийг эдийн засгийн ангилал зөрчиж олгосон.

2. Арилжааны банкинд дахь жижиг мөнгөн сангийн дансаар 60.0 сая төгрөгийг зарцуулсан боловч кассын тайлан гаргаж нягтлан бодогч, нярав тооцоо нийлж гарын зураг зураагүй анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар зарцуулсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.2-т “санхүүгийн аливаа үйл ажиллагааг нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу, цаг хугацаанд нь, үнэн зөв, үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр илэрхийлэн бүртгэж, тайлагнах”, 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5 дахь хэсгийн 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 26 дугаар зүйлийн 26.1-д “Төсвийн байгууллага нь нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу бүрэн аккруэл суурьтай нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө”, 41 дүгээр зүйлийн 41.2 дахь хэсгийн 41.2.2-т “батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах”, 41.2.3-т “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах”, Сангийн сайдын 2025 оны 112 дугаар тушаалаар баталсан “Төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангилал”-ыг,

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1-т “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно”, 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, 14 дүгээр зүйлийн 14.3-д “Нягтлан бодох бүртгэлийн мэдээлэл боловсруулах ажиллагааг дараах дараалаар гүйцэтгэнэ”, 14.3.1-д “анхан шатны баримт бүрдүүлэх”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, гэсэн заалтууд, Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалын I хавсралтаар баталсан “Төсөвт байгууллагын мөнгөн кассын үйл ажиллагааны журам”-ыг 2 дахь хэсгийн 2.2-т “Төсвийн байгууллага нь арилжааны банкны төлбөрийн картын дансанд байгууллагын үйл ажиллагаанд шаардлагатай бэлэн мөнгийг төрийн сангаас баталсан хязгаар /ЖМС/-ын дотор шилжүүлэн авч болох бөгөөд гадаад, дотоод албан томилолт, гадаад зочны зардал, тэтгэмж, урамшуулал, шагналыг батлагдсан төсвийн хүрээнд

шилжүүлэн авч болно.”, 2.7-д “Мөнгөн кассын санхүүгийн баримт нь засваргүй, үнэн зөв хөтлөгдөж, баримтын бүрдлийг хангасан байх ба зарлагын төлбөр гүйцэтгэх эрхийг олгосон албан ёсны шийдвэрт үндэслэгдэн цохолт хийгдсэн байна, 3 дахь хэсгийн 3.8-д “ Мөнгөн кассын нярав нь анхан шатны орлого, зарлагын баримтыг үндэслэн мөнгөн кассын гүйлгээг хийнэ.”, 3.9-д “Мөнгөн кассаар дамжуулан хийгдэх гүйлгээ бүрд орлого, зарлагын баримтыг бичиж байна. Харин тусгай кассаар дамжин төвлөрсөн журмаар орох бараа, ажил үйлчилгээ болон үзвэр, үйлчилгээний орлого, цалин, тэтгэмж болон тусгай жагсаалтаар гаргах зарлага зэрэгт орлого, зарлагын төрөл тус бүрээр нэгдсэн нэг баримт бичнэ.” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: *Зөрчил арилгуулах албан шаардлага өгөв.*

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар 118.9 сая төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж өгөв.

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлттэй холбоотой асуудал

1.1.Илрүүлэлт:

Засаг даргын тамгын газрын даргын 2025.12.25-ны өдрийн №А/57 дугээр тушаалаар байгуулагдсан жилийн эцсийн эд хөрөнгийн тооллого хийх ажлын хэсэг нь үндсэн хөрөнгийн тооллогыг хийж баримтжуулсан боловч санхүүгийн программын эд хөрөнгийн жагсаалтаар тооллого хийсэн /тооллогын илтгэх хуудас, тооллогын тэмдэглэгээ, шилжүүлсэн, акталсан, дутсан зэрэг тэмдэглэгээгүй/, мөн жилийн эцсийн 118.9 сая төгрөгийн бараа материалын үлдэгдэлд тооллого хийгээгүй, нягтлан бодогч нь тооллогын дүнгээр тооцоо бодсон акт үйлдэж, үндсэн хөрөнгө, бараа материалын үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйл “Нягтлан бодох бүртгэлийн зарчим”, 5.1 дэх хэсэг, “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална”, 5.1.4-д “үнэн зөв байх”, 12 дугаар зүйлийн 12.1-т “Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна”, 12.2-т “хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ”, 12.2.1-т “жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө”, 13 дугаар зүйлийн 13.1-т “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно”, 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, 14 дүгээр зүйлийн 14.3 дугаар хэсгийн 14.3.1-д “анхан шатны баримт бүрдүүлэх”, 14.3.2-т “журналд бичих”, 14.3.3-д “дэлгэрэнгүй болон ерөнхий данс хөтлөх”, 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Өмч хөрөнгийн бүртгэл, хадгалалт, хамгаалалт, зарцуулалтад тавих дотоодын хяналтыг сайжруулж, аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгуулах;

Дээрх зөвлөмжүүдийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2026 оны 09 дүгээр сарын 01-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Мөнгөн гүйлгээ, үр дүнгийн тайланг зөрүүтэй тайлагнасан.	1	59,376.1			1	59,376.1	1	59,376.1				
Санхүүгийн ҮДТ,үндсэн хөрөнгө, бараа материалын тайлангийн үзүүлэлтүүдийг зөрүүтэй тайлагнасан.	1	137,999.0			1	137,999.0	1	137,999.0				
Дүн	**1**	**197,375.2**			**1**	**197,375.2**	**1**	**197,375.2**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Мөнгөн урамшууллаас хувь хүний орлогын албан татварыг суутгаагүй олгосон.	1	851.4	1	851.4								
Зардлын ангилал зөрчиж цалингийн зардлаас шатахуунд зарцуулсан, жижиг мөнгөн сангийн дансаар зарцуулсан хөрөнгийг бэлэн мөнгөний тайлан гаргаагүй	1	63,124.5			1	63,124.5						
Үндсэн хөрөнгийн дүнг баталгаажуулаагүй, бараа материалын тооллого хийгээгүй дүнг	1	118,946.1					1	118,946.1				

баталгаажуулаагүй.												
Дүн	**2**	**182,922.0**	**1**	**851.4**	**2**	**63,975.9**	**1**	**118,946.1**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								